

Innst. O. nr. 9

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra utenrikskomiteen

Ot.prp. nr. 7 (2008–2009)

Innstilling fra utenrikskomiteen om lov om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Proposisjonen inneholder forslag til ny lov om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon, vedtatt i Dublin 30. mai 2008. Proposisjonen inneholder også forslag om å endre straffeloven (lov 22. mai 1902 nr. 10) § 12 nr. 3 slik at straff for overtredelse av gjennomføringsloven kan ilegges norske borgere og personer hjemmehørende i Norge også i tilfeller der overtredelsen har funnet sted i utlandet, uavhengig av vilkåret om dobbel straffbarhet. Bakgrunnen for at lovforslaget fremmes nå er å gjøre det mulig for Norge både å undertegne og ratifisere Konvensjonen om klaseammunisjon i forbindelse med undertegningsseremonien som finner sted i Oslo 3. desember 2008.

Spørsmålet om samtykke til norsk inngåelse av konvensjonen er lagt fram for Stortinget som egen sak, jf. St.prp. nr. 4 (2008–2009).

Bakgrunnen for lovforslaget er at enkelte deler av konvensjonen gjør det nødvendig å endre norsk rett. Dette gjelder konkret regler om straff for personer som bryter konvensjonens bestemmelser. Konvensjonen forbyr bruk, utvikling, produksjon, erverv, lagring, oppbevaring og overføring av klaseammunisjon, og rammer også oppfordring og annen medvirkning til andres overtredelse av konvensjonens forbud. Regjeringen fremmer derfor forslag om en ny lov som samler de bestemmelser som er nødvendige for å gjennomføre konvensjonen framfor å spre gjennomføringsbestemmelsene i annet eksisterende lovverk. Tilsvarende løsning ble valgt i forbindelse med

gjennomføringen av Kjemivåpenkonvensjonen (jf. lov 6. mai 1994 nr. 10) og Konvensjon om forbud mot bruk, lagring, produksjon og overføring av anti-personellminer og om ødeleggelse av slike miner (jf. lov 17. juli 1998 nr. 54).

Norge arrangerte den første konferansen i det som blir kalt "Oslo-prosessen" i februar 2007. Denne prosessen ledet fram til den avsluttende forhandlingskonferansen i Dublin i mai 2008, hvor Konvensjonen om klaseammunisjon ble fremforhandlet og vedtatt.

Konvensjonen forbyr all bruk, utvikling, produksjon, erverv, oppbevaring, overføring og lagring av klaseammunisjon. Konvensjonens humanitærrettslige betydning ligger i totalforbudet som eliminerer en kategori våpen som er dokumentert å forvolde store menneskelige lidelser. Forbudet er ikke svekket med unntaksbestemmelser, reservasjonsrettigheter eller overgangsordninger. Slik bidrar konvensjonen til å etablere en ny og viktig internasjonal norm som vil påvirke enhver parts atferd i fremtidige konflikter.

Konvensjonen trer i kraft seks måneder etter at 30 stater har ratifisert den.

Den engelske konvensjonsteksten og en norsk oversettelse er vedlagt proposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Vidar Bjørnstad, Tove Linnea Brandvik, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, fung. leder Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Kari Mette Prestrud,

og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, er svært fornøyd med at det fremmes forslag for Stortinget om lov om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon. Komiteen registrerer at Norge dermed kan undertegne og ratifisere Konvensjonen om et internasjonalt forbud mot klaseammunisjon samtidig. Konvensjonen forbyr bruk, utvikling, produksjon, erverv, oppbevaring, overføring og lagring av klaseammunisjon, og komiteen mener lovforslaget definerer og innfører disse forbudene på den beste mulige måte i norsk rett.

Komiteen viser til at det foreslås endring av straffeloven, slik at straff for overtredelse av gjennomføringsloven kan ilegges norske borgere og personer i Norge også i tilfeller der overtredelsen har funnet sted i utlandet, uavhengig av vilkåret om dobbel straffbarhet.

Komiteen deler Regjeringens målsetting om at beholdninger av eksplosiv klaseammunisjon for opplærings- og treningsformål må begrenses til det absolutte minimum som er absolutt nødvendig for formålet, og at konvensjonen ikke tillater større beholdning av klaseammunisjon enn dette formålet tilsier. Komiteen viser til at forbudet mot lagring trer i kraft åtte år etter at konvensjonen trer i kraft for Norge.

Komiteen registrerer at både fysisk transport over landegrensene og overføring av eiendomsretten til klaseammunisjon må ha foregått, for at overføring skal anses for å ha skjedd i tråd med gjennomføringslovens bestemmelser.

Komiteen registrerer også at loven åpner for at Norge kan delta i øvelser og internasjonale operasjoner der ikke-konvensjonsparter bruker klaseammunisjon, således at handlinger som kun har en fjern og indirekte sammenheng med en ikke-konvensjonsparts bruk av klaseammunisjon, ikke vil være forbudt. Komiteen viser videre til at forståelsen som er lagt til grunn for overføring og for medvirkning er gjort av hensyn til effektiv gjennomføring av konvensjonen, og interoperabilitet i internasjonale operasjoner og andre situasjoner av militært samvirke. Komiteen støtter forståelsen som er lagt til grunn for overføring og gjennomføring, og understreker viktigheten av at den internasjonale dialogen fortsetter, for å medvirke til at flest mulig starter inngår og gjennomfører konvensjonen.

Komiteen viser til at ansvarsbegrensningen ikke gir adgang for norske styrker til selv å foreta handlinger som er i strid med konvensjonen, eller be andre deltakende parter om å gjøre det. Komiteen registrerer også at bestemmelsen om medvirkning ikke utelukker at private investeringer, bl.a. i foretak

som utvikler eller produserer klaseammunisjon, kan være i strid med konvensjonen.

Komiteen samtykker til innføring av lov om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon

§ 1

Det er forbudt å bruke, utvikle, produsere, erverve, lagre eller overføre klaseammunisjon i strid med Konvensjon av 30. mai 2008 om klaseammunisjon.

Kongen kan gi nærmere regler for å oppfylle Norges forpliktelser etter konvensjonen.

§ 2

Denne loven gjelder også for Svalbard, Jan Mayen og de norske bilandene.

§ 3

Den som bryter denne loven eller forskrifter gitt med hjemmel i loven, straffes med bøter eller fengsel inntil 2 år. Uaktsomme handlinger straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder. Medvirkning straffes på samme måte.

§ 4

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 5

Fra den tid denne lov trer i kraft, gjøres følgende endringer i Almindelig borgerlig Straffelov 22. mai 1902 nr. 10:

§ 12 første ledd nr. 3 g, h og ny bokstav i skal lyde:

- g) er straffbar etter lov 17. juli 1998 nr. 54 om gjennomføring av Konvensjonen om forbud mot bruk, lagring, produksjon og overføring av anti-personellminer og om ødeleggelse av slike miner § 5,
- h) er straffbar etter lov 15. desember 1995 nr. 74 om forbud mot kjønnslemlestelse, eller
- i) er straffbar etter lov ... 2008 nr. ... om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon § 3.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 12. november 2008

Erna Solberg

fung. leder

Kari Mette Prestrud

ordfører